

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-38/17-K

Název právnické osoby vykonávající činnost školy / školského zařízení	Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace
Sídlo	Poštovní 654/8, 357 31 Horní Slavkov
E-mail právnické osoby	<u>zvs.h.slavkov@volny.cz</u>
IČ	75005468
Identifikátor	600073271
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Naděžda Houšková, ředitelka školy
Zřizovatel	Město Horní Slavkov
Místo inspekční činnosti	Poštovní 654/8, 357 31 Horní Slavkov
Termín inspekční činnosti	30. 1. 2017 – 1. 2. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnoceným obdobím jsou školní roky 2015/2016, 2016/2017 k datu inspekční činnosti.

Charakteristika

Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s možností ve škole zřídit třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Kapacita školy je 96 žáků, kapacita školní družiny je 18 žáků.

Škola vzdělává jen žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v oborech vzdělání Základní škola a Základní škola speciální. Ve škole je celkem pět tříd, ve kterých jsou většinou spojeni žáci různých ročníků; tři třídy pro žáky prvního až pátého ročníku se speciálními vzdělávacími potřebami (na druhém stupni pokračují jen žáci s mentálním postižením), třída pro žáky s lehkým mentálním postižením, třída pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo celkem 54 žáků, z toho šest žáků ve třídě základní školy speciální, tři žáci plní povinnou školní docházku v zahraniční škole.

Ve škole je dlouhodobě zřízena přípravná třída pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. K datu inspekční činnosti se v přípravné třídě vzdělávalo devět dětí. Počet dětí se ve srovnání se školním rokem 2015/2016 snížil.

Školní družina má k datu inspekční činnosti zapsáno k pravidelné denní docházce v jednom oddělení 17 žáků, zájmové vzdělávání ve školní družině škola poskytuje bezúplatně. Školní družina je v provozu ve dnech školního vyučování v ranních hodinách od 7:00 do 7:40 hodin a po vyučování od 11:40 do 15:40 hodin.

Škola nemá vlastní školní jídelnu, školní stravování dětí a žáků zajišťuje ve školní jídelně místní základní školy.

Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty jsou dostupné ve škole a na webových stránkách www.zsprakticka-hslavkov.euweb.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola je dlouhodobě zaměřená na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, nemá stanovený spádový obvod. Ředitelka přijímá do prvního ročníku žáky na základě žádosti zákonných zástupců a na doporučení školského poradenského zařízení, dále povoluje přestup žákům z jiných základních škol na žádost zákonných zástupců a do tříd je zařazuje na základě doporučení školského poradenského zařízení podle povahy speciálních vzdělávacích potřeb. V případě odstranění obtíží, většinou vad řeči, poruch učení a chování (jedná se o jednotlivce - ve školním roce 2014/2015 jeden žák, v roce 2015/2016 tři žáci) nebo po absolvování prvního stupně, někteří žáci přestupují zpět do hlavního vzdělávacího proudu. Do přípravné třídy byli přijati všichni zájemci, děti přijaté do přípravné třídy nenavštěvovaly mateřskou školu. Některé děti z přípravné třídy pokračují v základním vzdělávání ve zdejší škole, většina nastupuje do prvního ročníku do běžných základních škol ve městě. K zájmovému vzdělávání do školní družiny jsou přijímáni všichni zájemci.

Ředitelka školy má s řízením školy dlouholeté zkušenosti, splňuje předpoklady stanovené právním předpisem pro výkon této činnosti. Stanovila pro jednotlivé úseky školy odpovědné zaměstnance a jejich kompetence v souladu s charakterem školy. Součástí řízení je kontrolní činnost, která není zcela účinná v některých důležitých oblastech vzdělávání. V průběhu inspekční činnosti byly zjištěny dílčí nedostatky v dokumentaci školy (např. odlišné názvy vyučovacích předmětů v třídních knihách, ve školní matrice a ve školním vzdělávacím programu), ve školním řádu či v organizaci vzdělávání, které jsou důsledkem ne zcela účinné kontrolní činnosti. Tyto nedostatky mají negativní vliv na kvalitu informací poskytovaných školou v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků. V rozvrhu vyučovacích hodin pro

některé žáky bylo v dopoledním vyučování zařazeno více než pět vyučovacích hodin, škola tak nevytvořila vhodné psychohygienické podmínky pro jejich vzdělávání, žáci mohou být přetížení s dopadem na snižování jejich vzdělávacího potenciálu.

Pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti má škola jasně nastavená a formulovaná v rádech a školních vzdělávacích programech; aktualizuje je na základě vlastních potřeb a změn v právních předpisech.

Vzdělávání žáků škola uskutečňuje podle příslušných školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání *Škola pro mě*, *Škola praktické výchovy*, *Škola praktické přípravy* a podle individuálních vzdělávacích plánů na základě doporučení školského poradenského zařízení.

V průběhu inspekční činnosti ředitelka vzdělávací program *Škola pro mě* aktualizovala, čímž kapitoly identifikační údaje, charakteristika školy, charakteristika ŠVP a učební plán uvedla do souladu se skutečností.

Disponibilní časovou dotaci školních vzdělávacích programů škola využila pro posílení vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zaměřených zejména na rozvoj komunikačních a sociálních a praktických dovedností, na podporu vyrovnání jejich oslabení a odstranění překážek ve vzdělávání těchto žáků. Rovněž vzdělávací strategie, tj. společné postupy na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo ni, jsou nastaveny tak, aby vedly k podpoře individuálního potenciálu a rovných příležitostí žáků. Pro naplňování průřezových témat zaměřených zejména na podporu rozvoje osobnosti žáků jsou ve vzdělávacích programech nastaveny projekty, které jsou realizovány napříč školou a jejich cílem je vytvořit podmínky pro vzájemnou spolupráci žáků, napomáhat integraci žáků do dětského kolektivu a vytvářet vhodné prostředí pro rozvoj inkluzivního vzdělávání.

Vedení školy vytváří podmínky pro efektivní spolupráci mezi pedagogickými pracovníky formou metodického sdružení. Konkrétní úkoly, které má sdružení stanovené, podporují součinnost pedagogů zejména v oblasti realizace a vyhodnocování plnění školních vzdělávacích programů, při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů, při přenosu informací ze vzdělávacích akcí, v oblasti zavádění efektivních metod a forem práce apod.

V hodnoceném období škola hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu (77 % z celkových výnosů školy), zřizovatele, které jsou určeny především na provoz školy a s vlastními finančními prostředky, které tvoří fondy a příjmy z doplňkové činnosti. V roce 2015 škola získala a použila další finanční prostředky v rámci rozvojových programů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na zvýšení platů pracovníků regionálního školství a jejich odměňování a na plat asistenta pedagoga pro děti a žáky se sociálním znevýhodněním a zdravotním postižením. V rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost – Zvyšování kvality ve vzdělávání škola obdržela finanční prostředky, které použila v rámci projektu „Rozvoj polytechnické výchovy“ na vybavení školních dílen a učeben pracovní výchovy a na materiál na výrobky. Dalším zdrojem finančních prostředků jsou sponzorské dary, které škola použila na financování školních výletů a na pořádání příležitostných tematicky zaměřených akcí jako např. drakiáda, mikulášská a vánoční besídka, sportovní den.

Materiální vybavení umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů. K výuce tělesné výchovy škola využívá cvičebnu v budově školy a tělocvičnu (v majetku zřizovatele a do užívání svěřena škole), která je od budovy školy vzdálená cca 50 metrů. K tělovýchovným aktivitám děti a žáci využívají také hernu stolního tenisu umístěnou v suterénu budovy. Herny a odborné učebny (dílny, cvičné kuchyňky, počítačová a jazyková učebna) vybavené interaktivními tabulemi, televizory a dataprojektory slouží zejména k rozvíjení praktických

dovedností žáků. Krajský úřad Karlovarského kraje poskytl škole příspěvek na kompenzační pomůcky pro speciální třídu, za který byly nakoupeny tablety, kontrastní klávesnice, sluchátka, flash disky. Škola dále nakupovala a obnovovala učební pomůcky pro především praktickou výuku: troubu, nářadí, stavebnice. Pro aktivní odpočinek žáků o přestávkách škola za příznivého počasí využívá školní pozemek před budovou školy.

Škola vyhledává a vyhodnocuje rizika možného ohrožení života a zdraví dětí a žáků a přijímá opatření k jejich odstranění. Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání a výchovu dětí a žáků.

Škola podporuje zdravý životní styl, je zapojena do projektu Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. V rámci těchto projektů pravidelně poskytuje dětem a žákům ovocné, zeleninové a mléčné svačiny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve třídách základní školy, s výjimkou jedné, jsou spojeni žáci různých ročníků. Většina hospitovaných hodin byla pečlivě připravená z hlediska stanovení vzdělávacích cílů, hodiny se vyznačovaly dobrou organizací vzhledem k individuálním zvláštnostem a potřebám žáků. Společným znakem sledované výuky byla návaznost na předchozí probírané učivo a převažoval frontální způsob vedení výuky vhodně kombinovaný se samostatnou prací žáků. Důraz byl kladen zejména na rozvoj dovedností a návyků důležitých pro praktický život, často byla zmiňována a využívána souvislost probíraného učiva s reálnými životními situacemi. Pozitivním zjištěním je, že žáci ve třídách, v nichž se vzdělávají žáci různých ročníků, umí samostatně pracovat na základě stanovených úkolů.

Ve třídě pro žáky s lehkým mentálním postižením, v níž se vzdělávají žáci šestého, sedmého, osmého a devátého ročníku, bylo sledováno přírodovědné vzdělávání a vzdělávání v oblasti informační a komunikační technologie a oblasti člověk a svět práce. Výuka předmětu přírodopisu a informatiky byla realizována v učebně informačních a komunikačních technologií, kde byla efektivně učitelem i žáky využita interaktivní tabule a žáky osobní počítače s připojením k internetu. Výuka byla diferencovaná s ohledem na odlišné očekávané výstupy školního vzdělávacího programu pro žáky jednotlivých ročníků i na schopnosti a znalosti žáků. Výrazná souvislost obsahu s reálnými životními situacemi, práce s textem, s názornými pomůckami a vedení žáků ke kritickému myšlení přispívalo k efektivnímu učebnímu procesu žáků. Hodnocení známkou i průběžné slovní hodnocení mělo motivační charakter. V hodině informatiky žáci potřebnou zpětnou vazbu nezískali. Účelná pomoc asistenta pedagoga byla sledována při překonávání výukových obtíží a komunikaci s jedním ze žáků. Pracovní vyučování ve skupině dívek probíhalo ve specializované učebně vybavené potřebnými praktickými pomůckami, které byly účelně využity. Promyšleně byly využity i textové a obrazové pomůcky (žakovské nákresy). Činnostní charakter výuky, do které byly zapojeny všechny žákyně, byl směřován zejména na provoz a údržbu domácnosti (péče o oděvy) a na stolování se zaměřením na přípravu na soutěž *Praktická dívka*. Zapojení žákyně do vzájemného hodnocení výsledků práce spolužaček v roli porotce uvedené soutěže přispělo k posilování jejich sebevědomí. Výuka podporovala rozvoj zejména kompetence pracovní; žákyně byly vedeny ke zvládnutí pracovních dovedností, používání správných operací a postupů, byly vedeny k bezpečné obsluze elektrických spotřebičů. Vyučující vytvářela podmínky pro diferencovanou samostatnou práci žákyň, vedla je též ke vzájemné spolupráci. Souvislost s reálnými životními situacemi a kvalitní pedagogické a organizační zvládnutí výuky posilovaly tvorbu pozitivního vztahu žákyň k manuálním činnostem.

Průběh matematického vzdělávání byl sledován ve třídě, v níž se vzdělávají žáci třetího a pátého ročníku se zdravotním postižením, včetně žáků s lehkým mentálním postižením. Úvodní společné procvičování na začátku vyučovací hodiny bylo zaměřeno na zapojení všech žáků podle jejich možností, další práce byla diferencovaná ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu i ke schopnostem a znalostem žáků. Žák třetího ročníku s lehkým mentálním postižením pracoval na úkolech, které jsou nad rámec minimálních požadavků upraveného rámcového vzdělávacího programu, a tyto zvládal jen částečně. Žáci využívali názorných pomůcek v souladu s individuálními vzdělávacími plány. Žáci s lehkým mentálním postižením zpracovávali úkoly do pracovních listů podle vlastního tempa za pomoci vyučující i asistenta pedagoga, který se žáky komunikoval zejména pro překonání jejich obtíží. Práce se žáky při zpracování slovních úloh se nejevila jako efektivní; přestože vyučující vnímal slovní úlohy pro žáky jako obtížné, byly tyto úlohy do výuky zařazeny až ke konci vyučovací hodiny, kdy již žáci ztráceli pozornost a komunikaci s nimi zajišťovala zejména asistentka pedagoga. Žáci byli vedeni k sebehodnocení, zpětnou vazbu od vyučující k výsledkům své práce získali jen někteří žáci. V hodině výtvarné výchovy úvodní motivační rozhovor učitele a žáků, v němž byly účelně využity mezipředmětové vazby, pomohl k vytvoření kreativní atmosféry. Žáci vyjadřovali vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii prostřednictvím tvůrčí činnosti. Vyučující diferencovala požadavky podle věku žáků, poskytovala žákům potřebnou pomoc a žáky vedla ke vzájemné pomoci. Pracovní kompetence žáků byly posilovány zejména v oblasti dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce. Vyučující vhodně vytvořila prostor i pro vzájemné hodnocení práce žáků.

Ve třídě pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, v níž se vzdělávají žáci druhého, třetího, pátého, osmého a desátého ročníku, byl sledován průběh vzdělávání v hodině pracovní výchovy. Ve třídě se podařilo vytvořit pozitivní pracovní atmosféru, která je významná pro účinnou podporu rozvoje osobnosti žáků. Týmová spolupráce učitele, asistenta pedagoga a osobního asistenta jednoho z žáků vedla k aktivnímu zapojení všech žáků do nabízených činností a k jejich samostatnosti dle individuálních možností žáků. Komunikace se žáky měla motivační charakter, povzbuzování a kvalitní formativní zpětná vazba vedly k posilování pozitivního sebepojetí žáků. Činnosti byly účelně zaměřeny na sebeobsahu žáků, na rozvoj jejich motorických dovedností při práci s drobným materiálem a vedly k posilování jejich pracovních návyků. Souvislost s reálným životem, využití mezipředmětových vztahů spolu se zapojením žáků do hodnocení v míře odpovídající jejich schopnostem zvýšilo celkový přínos vyučovací hodiny pro žáky v oblasti vědomostí, dovedností i postojů důležitých pro zapojení žáků do běžného života.

Společné setkání dětí a žáků celé školy za účelem zhodnocení prvního pololetí školního roku nebylo komunikačně dobře zvládnuté. Veřejné kárání žáků se sníženou známkou z chování narušovalo partnerský přístup k nim a nebylo motivací ke zlepšení.

Přípravná třída má k dispozici menší učebnu s volně dostupnými hračkami, didaktickým a výtvarným materiálem, knihami. Nabídka stavebnic a pomůcek pro tvořivé činnosti je omezená. Pohybové aktivity probíhají při pobytu venku, případně v cvičebně. V organizaci činností v přípravné třídě se projeví některé nedostatky, které souvisejí s nerespektováním zásad stanovených ve školním vzdělávacím programu, jako je např. ohled na individuální možnosti a schopnosti dětí. Z organizačních forem převládalo frontální vedení, kdy děti neměly možnost spolupodílet se na volbě témat a svoji činnost organizovat podle individuálního pracovního tempa. Společné vedení dětí vedlo k prostojům, jednotná nabídka činností bez možnosti výběru potlačovala tvořivost, chybělo využití situačního učení a návaznost na prožitek dětí. Česká školní inspekce pozitivně hodnotí činnosti zaměřené na seznamování s elementárními matematickými pojmy (např. základní geometrické tvary,

orientace v prostoru) a aktivity k procvičování správné výslovnosti. Uplatňované metody a formy vedly spíše k předávání hotových poznatků, v malé míře byly využity metody činnostního učení podporující aktivní účast dětí a rozvoj kompetencí k řešení problémů. Ze sledovaných činností i zápisů v třídní knize je zřejmá nepřiměřená náročnost některých činností i využívaných metod práce, které nekorespondují se vzdělávací nabídkou Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Jedná se např. o cílené čtení a psaní písmen, porovnávání čísel, psaní číslic, časté využívání pracovních listů namísto praktických činností a manipulace s předměty, do režimu dne není zařazen pravidelný pobyt venku. Děti zvládaly úměrně svému věku osobní hygienu, dokázaly požádat o pomoc, orientovaly se ve známých místech, zachovávaly pravidla společenského chování. Při integraci dítěte se sluchovým postižením škola účelně rozvíjí jeho komunikativní dovednosti dle doporučení školského poradenského zařízení. Klima v přípravné třídě bylo přátelské. V přípravné třídě dlouhodobě působí asistentka pedagoga, její spolupráce s učitelkou byla účinná zejména při individuální pomoci dětem a komunikaci se zákonnými zástupci dětí.

Školní družina využívá pro svoji činnost učebnu v prvním nadzemním podlaží, učebna je vyhrazena pouze činností družiny. Pro aktivity školní družiny jsou vytvořeny vyhovující prostorové i materiální podmínky, účelně vybavená učebna i další prostory školy, které školní družina využívá, umožňují naplňování cílů zájmového vzdělávání. Zájmové vzdělávání a akce pořádané školní družinou jsou dostupné všem zájemcům; k zájmovému vzdělávání ve školní družině jsou přihlášeny děti z přípravné třídy, žáci základní školy i žáci základní školy speciální. Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu školní družiny, jehož vzdělávací obsah je rozpracován do různě zaměřených tematických okruhů ročního plánu činnosti školní družiny. Z těchto okruhů vychovatelky čerpají při sestavování týdenních výchovně vzdělávacích plánů. Cíle vzdělávání jsou stanoveny v návaznosti na základní i předškolní vzdělávání; děti a žáci jsou formou různorodých zájmových, odpočinkových a rekreačních aktivit vedeni k rozvíjení klíčových kompetencí. Průběh zájmového vzdělávání byl sledován při odpoledních činnostech, zejména při odpočinkových a rekreačních aktivitách. Po výtvarných činnostech, které rozvíjely praktické dovednosti, tvořivost a estetické cítění dětí a žáků, vychovatelky bezprostředně pozitivně zhodnotily práci každého z účastníků zájmového vzdělávání se zaměřením na jeho pokrok ve výtvarných činnostech. Následný řízený rozhovor na téma zimní sporty a činnosti vhodně motivoval děti a žáky k řešení jednoduchých hádanek a doplňovaček. Při všech činnostech byly děti a žáci aktivní, vychovatelky s nimi komunikovaly zdvořilým a přátelským způsobem, k jejich potřebám přistupovaly se zájmem a přiměřenou vstřícností, což přispívalo k celkové pozitivní atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro ověření naplnění cílů školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání škola využívá především individuální hodnocení výsledků vzdělávání učitelem na základě pravidel stanovených školním řádem s odlišnostmi pro žáky vzdělávané podle vzdělávacího programu zpracovaného pro obor vzdělání základní škola speciální. Učitelé při hodnocení přihlížejí ke zvláštnostem žáků a k jejich vzdělávacím potřebám.

Pro informování zákonných zástupců o průběžném hodnocení výsledků vzdělávání žáků formou známek (klasifikace) škola používá žákovské knížky a notýsky a to i pro žáky, kteří jsou na vysvědčení hodnoceni slovně. Důvodem pro tento způsob, který škola zvolila, je jednoduchost, přehlednost a snadná orientace pro rodiče, tj. tyto známky plní především informativní funkci, nikoli funkci formativní (tj. usměrňující žákovu činnost s návrhem

cest ke zlepšení výkonu). V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že ačkoli učitelé úzce spolupracují v rámci metodického sdružení na sjednocování postupů, přistupují k záznamům známek do žákovské knížky rozdílně. Někteří zaznamenávají všechny známky, které mají vliv na celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáků, jiní zaznamenávají převážně klasifikaci, kterou oceňují úspěchy žáků a která má motivační charakter. Nejednotnost záznamů o hodnocení vede k rozdílnému informování zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání jejich dětí. Kromě známek v žákovské knížce učitelé systematicky vedou záznamy o vývoji žáků formou slovního hodnocení; zpravidla v pololetních intervalech, v případě výrazných změn i častěji. Podpůrně vytvářejí žákovská portfolia, kterými dokládají svá zjištění.

Čtvrtletně se výsledky vzdělávání zabývá pedagogická rada a ve spolupráci s výchovnou poradkyní jsou přijímána opatření ke zlepšení stavu. Zákonní zástupci jsou třídními učiteli a učiteli jednotlivých předmětů informováni o výsledcích vzdělávání žáků při osobních jednáních např. při konzultačních hodinách a na třídních schůzkách.

Na vysvědčení jsou slovně hodnoceny výsledky vzdělávání všech žáků ve vzdělávacím programu pro žáky oboru vzdělání základní škola speciální, slovní hodnocení povolila ředitelka školy v některých předmětech i dalším žákům, jejichž zákonní zástupci o to požádali (ve školním roce 2015/2016 jeden žák, ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti tři žáci).

Celkové výsledky vzdělávání žáků škola sleduje a vyhodnocuje a zveřejňuje je ve výroční zprávě o činnosti školy. Celkově po hodnocení v náhradním termínu a po opravných zkouškách neprospělo šest žáků školy (tj. cca 11 %); tři žáci v programu základní škola a tři v programu základní škola praktická. V uvedených případech žákům k dosažení požadovaných výstupů stanovených školními vzdělávacími programy nepostačovala podpůrná opatření poskytovaná školou, účinná nebyla ani strategie předcházení školní neúspěšnosti; všichni tito žáci opakují ročník. Jednou z příčin neúspěšnosti žáků na druhém stupni je jejich vysoká absence při vyučování.

Na konci školního roku 2015/2016 bylo sníženou známkou z chování hodnoceno sedm žáků. Kázeňské problémy žáků škola řeší průběžně během klasifikačních období. K ukládání kázeňských opatření podle kritérií stanovených školním řádem (tj. podle závažnosti porušení povinností stanovených školním řádem) škola přistupuje individuálně. Ze záznamů z pedagogických rad vyplývá, že škola namísto uložení kázeňského opatření v některých případech přistupuje k hodnocení chování žáků sníženou známkou z chování již v průběhu klasifikačního období, přestože dosud nemohlo být hodnoceno chování žáka za celé klasifikační období. Postup školy v těchto případech nepodporuje prevenci dalšího nežádoucího chování, žákovi není poskytnuta možnost nápravy. Příznivým zjištěním je, že počet udělených pochval, jimiž škola průběžně oceňuje chování žáků a motivuje je k dosahování dobrých výsledků, převyšuje počet uložených opatření k posílení kázně. Dalším pozitivním zjištěním je, že ředitelka školy povoluje žákům pokračování v základním vzdělávání i po splnění povinné školní docházky; tři žáci, kteří nezískali základní vzdělání, pokračují v devátém ročníku, další dva žáci s těžkým mentálním postižením pokračují v základním vzdělávání v desátém ročníku.

Výsledky vzdělávání dětí sleduje vyučující v přípravné třídě, průběžné písemné záznamy o rozvoji dětí však nevede. Sledování vzdělávacího pokroku jednotlivých dětí je omezeno na vedení portfolií, do kterých jsou zakládány pracovní listy a výtvarné práce, bez návrhů možností dalšího rozvoje dítěte.

Oblast poradenských služeb zabezpečuje výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Výchovná poradkyně vede přehledně evidenci o speciálních vzdělávacích potřebách žáků,

sleduje platnost doporučení školských poradenských zařízení, na podkladě informací třídních učitelů a po domluvě se zákonnými zástupci žáků iniciuje další vyšetření žáků ve školských poradenských zařízeních, učitelům poskytuje poradenské služby např. při zapracování změn do individuálních vzdělávacích plánů. V oblasti motivace žáků k budoucí profesní orientaci výchovná poradkyně zprostředkovává pohovory se žáky, jejich zákonnými zástupci a třídními učiteli žáků, organizuje návštěvní dny ve středních školách s učebními obory, zejména však v místním odborném učilišti, které nabízí vhodné obory pro absolventy školy. Tato aktivita je samotnými žáky i zákonnými zástupci hojně využívána a pozitivně hodnocena, o čemž svědčí i zpětná vazba od samotných žáků a jejich zákonných zástupců. Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost absolventů v dalším vzdělávání, zabývá se úspěšností žáků, kteří přestupují do běžných základních škol, sleduje další uplatnění žáků ve středním vzdělávání po ukončení povinné školní docházky.

Ačkoliv žákovská samospráva (školní parlament) není ve škole založena, malé třídní kolektivy i nízký počet žáků ve škole umožňují každodenní účinnou komunikaci žáků s vedením školy.

Při realizaci programu prevence sociálně patologických jevů hrají významnou roli třídní učitelé koordinovaní školní metodičkou prevence. Pro případ hlavních očekávaných forem výskytu rizikového chování má škola nastavena jasná pravidla postupu (krizový plán). Ke snižování rizik školní neúspěšnosti škola umožňuje žákům individuální doučování, které zajišťují třídní učitelé, příp. i nezisková organizace. Na základě zájmu zákonných zástupců pomáhá asistentka pedagoga několika žákům se zpracováním domácích úkolů.

Pro minimalizaci sociálně patologických jevů škola připravuje různé preventivní aktivity, při kterých dochází k upevnování třídních kolektivů a sounáležitosti mezi třídami; např. *Čtenářská a spisovatelská soutěž*, která je součástí celoškolského projektu *Čtenářská slavnost*, je orientovaná na porozumění čtenému textu, na rozvoj tvůrčích dovedností a spolupráci žáků v týmech. Zapojeni jsou žáci nejen prvního a druhého stupně, ale i žáci z přípravné třídy i speciální třídy. K dalším akcím patří projekt *Olympijský den*, v němž všichni žáci soutěží v lehkooatletických disciplínách. Nejlepší žáci postupují do vyšších kol; ve školním roce 2015/2016 jedna žákyně reprezentovala školu v celostátním kole. Škola se dlouhodobě úspěšně zapojuje do soutěže v oblasti dovedností žáků využívat prostředků informačních a komunikačních technologií s názvem *Umíme to s počítačem*, a to na okresní i krajské úrovni.

Motivačním prvkem k dalším aktivitám je vytváření podmínek pro zapojení žáků do soutěží, při kterých nároky kladené na žáky plně respektují jejich individuální možnosti, napomáhají jejich osobnostnímu a charakterovému rozvoji, otevírají prostor pro utváření postoju a hodnotového systému žáků. K takovým patří např. příprava a realizace školního kola soutěží *Praktická dívka*, *Zručný chlapec*, zaměřených u dívek na ruční práce, stolničení a přípravu pokrmů a u chlapců na zhotovení výrobků z různých materiálů. Škola ve spolupráci s místní střední školou (odborným učilištěm) pořádala okresní kola této soutěže pro podobně zaměřené školy v regionu. Žákům se v nich daří dosahovat dobrých výsledků, které posilují jejich sebepojetí. K naplňování školních vzdělávacích programů škola organizuje i řadu kulturních vystoupení v obci a školních akcí při různých tematicky zaměřených příležitostech.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola se transformovala ze základní školy praktické a speciální na základní školu, v níž mohou být zřízeny třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona. Kromě žáků

s mentálním postižením vzdělává i žáky s vadami řeči a vývojovými poruchami učení a chování, pro jejichž vzdělávání vytvořila příslušný školní vzdělávací program.

Silné stránky

Škola klade velký důraz na rozvoj dovedností a návyků žáků důležitých pro praktický život.

Škola poskytuje efektivní poradenskou činnost žákům v oblasti budoucí profesní orientace a sleduje další uplatnění žáků po ukončení povinné školní docházky.

Nabídka vzdělávacích aktivit ve školní družině je dostupná všem zájemcům o zájmové vzdělávání, komunikace vychovatelek s účastníky zájmového vzdělávání je velmi vstřícná.

Slabé stránky

Kontrolní systém není účinný ve všech oblastech, což má negativní vliv na kvalitu informací školy v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků a je rizikem pro naplňování školních vzdělávacích programů.

Nevhodně volené organizační formy vzdělávání v přípravné třídě nevedou k individualizaci práce s dětmi podle jejich vzdělávacích potřeb a možností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Dětem v přípravné třídě předkládat nabídku činností tak, aby si mohly vybrat, preferovat učení vlastní činností a také prostřednictvím hry, nezaměřovat se na čtení a psaní, ale na činnosti vedoucí k těmto dovednostem deklarované v rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Při výtvarných a pracovních činnostech nechat dětem prostor pro tvořivost a práci podle vlastního tempa.
- Sjednotit přístup pedagogů k informování zákonných zástupců o průběžných výsledcích vzdělávání žáků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny Základní škola Šance Horní Slavkov, příspěvková organizace ze dne 27. 9. 2016 včetně příloh č. 1 až 3;
2. výpis z Rejstříku škol a školských zařízení z 19. 12. 2016;

3. školní matrika dětí a žáků vedená ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
4. školní vzdělávací program Škola pro mě podle RVP ZV s platností od 1. 9. 2011 s dodatkem platným od 1. 9. 2013 a jeho aktualizace č. 1 platná od 1. 2. 2017;
5. školní vzdělávací program Škola praktické výchovy podle přílohy RVP ZV pro žáky s LMP s platností od 1. 10. 2009;
6. školní vzdělávací program Škola praktické přípravy podle RVP ZŠS platný od 1. 9. 2010;
7. školní vzdělávací program pro přípravnou třídu základní školy platný od 1. 9. 2015;
8. školní vzdělávací program školní družiny a jeho aktualizace z 1. 2. 2017;
9. školní řád včetně pravidel pro hodnocení žáků základní školy, aktualizace č. 2 s účinností od 1. 9. 2014, aktualizace č. 3 s účinností od 1. 2. 2017;
10. vnitřní řád školní družiny z 1. 2. 2017;
11. třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
12. přehledy výchovně vzdělávací práce vedené ve školním roce 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
13. dokumentace metodického sdružení vedená ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017;
14. dokumentace k povolení pokračování v základním vzdělávání;
15. přehled výchovných opatření ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
16. záznamy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k datu inspekční činnosti;
17. přehledy o prospěchu a docházce žáků za školní rok 2015/2016;
18. vybrané individuální vzdělávací plány žáků, vedené k datu inspekční činnosti;
19. vybrané žákovské knížky vedené ve školním roce 2016/2017;
20. rozvrh hodin k datu inspekční činnosti;
21. výroční zpráva o činnosti školy 2015/2016;
22. výpis správního řízení vydaný MŠMT čj. MSMT-35133/2016-2, s platností od 8. 11. 2016, ze dne 8. 11. 2016 (název organizace);
23. potvrzení pokračování ve funkci ředitelky školy vydané Městem Horní Slavkov č. RM 174/10/12 ze dne 4. 4. 2012, s účinností od 1. 8. 2012 na dobu určitou 6 let;
24. personální dokumentace pedagogických pracovníků školy (pracovní smlouvy včetně dodatků a změn, pracovní náplně, výpisy z evidence Rejstříku trestů, platové výměry, fotokopie dokladů o dosažené kvalifikaci, osvědčení o dalším vzdělávání);
25. poučení žáků o bezpečnosti a chování – osnova 2016/2017 (na začátku školního roku, při tělesné výchově, před pracovními činnostmi, v učebně informatiky, při výuce fyziky, chemie a před některými činnostmi: bruslení, lyžařský výcvik, koupání, cyklistický výlet, školní výlet, ozdravný pobyt);
26. kniha úrazů vedená od února 2010;
27. směrnice č. 11 – hodnocení rizik z 1. 4. 2016;
28. plán práce 2016/2017;
29. souhlas se zřízením přípravné třídy základní školy vydaný KÚ KK z 8. 6. 2016 pro školní rok 2015/2016 a 2016/2017;

30. souhlasy se zřízením funkce asistenta pedagoga vydaný KÚ KK pro školní rok 2016/2017 včetně finančního zajištění funkce asistenta pedagoga;
31. hlavní účetní kniha za období 1 – 12/2015.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivan Topinka, školní inspektor

Mgr. Ivan Topinka v. r.

Mgr. Martina Fenclová, školní inspektorka

Mgr. Martina Fenclová v. r.

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka

Mgr. Marie Vrátníková v. r.

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Bc. Věra Weberová v. r.

Mgr. Martina Kheilová, odborník na vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením

Mgr. Martina Kheilová v. r.

V Karlových Varech 24. února 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Naděžda Houšková, ředitelka školy

Mgr. Naděžda Houšková v. r.

V Horním Slavkově 7. března 2017